

Korach – Numeri 16:1 – 18:32

Aliyah 1 – Numeri 16:1 – 16:13

In de eerste *parshah* van Numeri zagen we al dat het boek Numeri in het bijzonder spreekt over de **geestelijke strijd**, die haar hoogtepunt bereikt in de **eindtijd**. Ook het huidige gedeelte van Numeri heeft alles te maken met deze eindtijd, waarin wij momenteel leven. We horen in Numeri 16 over **rebellie** en afkeer van gezag. En we zullen zien dat dit een typerende houding is voor de mensen, die leven in het laatste der dagen.

Korach en de zijnen komen in opstand tegen Mozes en Aäron. Het is goed om hier eerst naar de betekenis van de namen en het getal van de opstandelingen te kijken. We zijn immers aan het lezen in het boek *bamidbar* (Numeri), dat begon met een telling van de namen van de Israëlieten.¹ Dit laat zien dat **namen en getallen** een belangrijke rol spelen in dit Bijbelboek.² Zo ook in dit gedeelte:

De naam **Korach** betekent ‘hij maakt zichzelf **kaal**’ of ‘hij scheert zijn hoofd’. Nu staat het haar in de Bijbel symbool voor de wijding en nederige toewijding aan God. Dit kunnen we leren uit het Nazireeërschap.³ Als iemand zich als *nazir* aan God toewijdde, dan mocht hij zijn haar niet afscheren of knippen. Pas aan het einde van zijn Nazireeërschap werd zijn haar afgeschoren en op het altaar aan God geofferd. Dit betekende dat zijn speciale wijding aan God ten einde kwam.

Sowieso mochten de Israëlieten de hoeken van hun baard niet afscheren.⁴ Alleen de heidenen maakten zich helemaal kaal. Er moet een mate van bedekking op het hoofd en gezicht blijven. Kaalheid kan daarmee ook staan voor **hoogmoed**: jezelf tot boven je haargrens verheffen en geen bedekking meer boven je dulden. De belangrijkste actie die Korach uitvoert in dit Bijbelgedeelte is dat hij ‘**opstaat** voor het aangezicht van Mozes’ (vers 2). Hij verheft zich tot boven zijn toegemeten postuur.

Deze Korach nam **Dathan, Aviram** en **On**, staat er in vers 1. Wat nam Korach dan precies? *Dathan* betekent iets als ‘heldheftig’, *Aviram* betekent ‘verheven vader’ en *On* betekent ‘kracht’, ‘mannelijkheid’ of ‘rijkdom’. Korach trok iedereen aan, die naar **verheffing** verlangde. Hij verzamelde fiere mannen om zich heen, die zich durfden te verheffen tegen Mozes en Aäron.

Wat is de reactie van Mozes op deze lieden, die zich willen verheffen? Gaat hij erboven staan of wordt hij boos op hen? Nee, het opvallende is dat **Mozes op zijn gezicht valt**, als hij dit hoort. Hij buigt zich juist neer. En vervolgens doet hij een beroep op de Heer, zijn God. Hij zegt: *morgen zal de Heer bekend maken, wie van Hem is.*⁵ Hiermee vraagt

¹ Numeri 1:2.

² Ook blijkt dit uit de veelheid van namen en getallen, die in het Bijbelboek Numeri voorkomen. Het boek dankt zijn Griekse naam ‘Arithmoi’ en zijn Latijnse naam ‘Numeri’ ook hieraan. Dit betekent namelijk *getallen*.

³ Numeri 6.

⁴ Leviticus 19:27.

⁵ Numeri 16:4-5.

hij eigenlijk **uitstel van confrontatie**. Mozes wil zich niet laten meeslepen door de emoties van het moment. Hij brengt de zaak officieel bij de **hemelse Rechter**.

Hierin zien we iets van **Yeshua** terug. Over Hem staat geschreven: *Hij schold niet terug, toen Hij uitgescholden werd en toen Hij leed, dreigde Hij niet, maar gaf het over aan Hem Die rechtvaardig oordeelt.*⁶ Yeshua is degene bij uitstek, die ons dienend leiderschap liet zien. Hij gaf zichzelf over tot in de dood, om zijn volgelingen te redden. Dit betekent niet, dat daden geen consequenties hebben en dat de daders vrijuit zouden gaan. Yeshua gaf namelijk het oordeel over aan zijn hemelse Vader, die eerlijk zou rechtspreken.

Uit 1 Petrus 2 leren we ons aan alle **menselijke orde en gezag** te onderwerpen, omwille van de Heer. We zijn geroepen om koningen, stadhouders, bazen, etc. te dienen en respect voor hen te hebben. Zelfs voor degenen, die je verkeerd behandelen. Wie zijn wij om te oordelen, dat iemand geen gezag meer waard is? Zelfs Yeshua, de Zoon van God, wilde geen oordeel uitspreken over mensen, toen Hij rondwandelde op de aarde.

Hier wordt heel **spannend in onze tijd**, want in onze dagen is 'gezag' een vies woord geworden. De nadruk ligt heel sterk op gelijkheid. Iedereen moet dezelfde mate van invloed hebben. We willen ons niet meer schikken onder anderen. Gezagsdragers worden niet respectvol meer behandeld. Leraars worden niet meer gesteund door ouders, maar moeten verantwoording afleggen over hun beslissingen. Koningshuis en regeringsleiders liggen continu onder vuur. Kerkenraden kunnen het nooit goed doen. Bazen zijn te slecht voor hun personeel. Ouders worden brutaal tegemoet getreden. En o wee, als er ongelijkheid in gezag wordt bespeurd tussen man en vrouw, dat is echt uit den boze...

Dit is de **geest van Korach**, die ook vandaag de dag nog springlevend is. Hoor maar hoe sympathiek Korach in onze moderne oren overkomt. Korach wijst Mozes en Aäron erop dat het hele volk heilig is voor God. Waarom zouden zij tweeën alle macht en voorrechten bij zichzelf willen houden? Zijn zij beter dan de rest, dat zij dichterbij God mogen staan? **Iedereen is toch gelijk voor God?** Ook Korach en zijn volgelingen hadden ervaringen met Gods nabijheid en heiligheid gehad. Zij hadden ook Gods glorie zien verschijnen en zij hadden het ook in hun hart om God te dienen. Zij wilden dichterbij God komen.

Korach durfde met rechte rug een schaal met reukwerk voor Gods aangezicht aan te bieden. Korach moet oprecht gedacht hebben, dat hij **evenveel recht** had, als Mozes en Aäron, om God te dienen als priester en om leiderschap uit te oefenen in de gemeenschap. Misschien dacht hij zelfs wel namens God te spreken, toen hij Mozes en Aäron aansprak op hun disproportionele macht en invloed. Het is gevaarlijk om de macht bij een enkeling neer te leggen. We kunnen beter op de democratische tour, toch?

Deze geluiden horen we overal om ons heen. En als ik eerlijk in mijn hart kijk, dan hoor ik deze stem daar ook opklinken: 'wie zijn zij wel, dat zij voor ons zouden bepalen, dat ... maar voor de Heer zijn we allemaal gelijk en ze zullen hun lesje nog wel leren!' Onderwerping aan gezag is heel moeilijk geworden in onze dagen. Zeker in Nederland

⁶ 1 Petrus 2:23.

hebben we **overal onze mening over** klaarliggen. We **oordelen** er wat op los. Vrijheid van meningsuiting noemen we dat dan...

Maar in Judas wordt gewaarschuwd tegen deze geest: *niettemin beoedelen deze dromers hun lichaam en **verwerpen zij het gezag en lasteren** al wat eer toekomt. Maar zelfs Michaël, de aartsengel, durfde, toen hij met de duivel discussieerde en een woordenwisseling had over het lichaam van Mozes, geen oordeel van lastering tegen hem uit te spreken, maar zei: 'Moge de Heer u bestraffen!' Deze mensen lasteren echter alles waarvan zij geen kennis hebben ...*⁷

Hieraan herkennen wij dat we in het laatste der dagen leven. Er staat namelijk geschreven in 2 Timotheüs 3-4 : *En weet dit dat in **de laatste dagen** zware tijden zullen aanbreken. Want de mensen zullen liefhebbers zijn van zichzelf, geldzuchtig, **grootsprekers**, hoogmoedig, lasteraars, **hun ouders ongehoorzaam**, ondankbaar, onheilig ... Want er zal een tijd komen dat zij de gezonde leer niet zullen verdragen, maar dat zij zullen zoeken naar wat het gehoor streelt en voor zichzelf leraars zullen verzamelen...*

Mozes zegt tegen Korach en zijn aanhang, dat zij eigenlijk **tegen God** in opstand zijn gekomen. God heeft Mozes en Aäron over het volk aangesteld. In vers 11 zegt Mozes: *Daarom u en uw hele aanhang, u spant samen tegen Yahweh. Immers, Aäron, wat is hij dat u tegen hem mort?* Mozes zegt hier, dat hij en Aäron niet zoveel voorstellen. Dus dit hele oproer gaat eigenlijk helemaal niet over de positie van Mozes en Aäron, maar over het gezag van God. Mag God nog aanstellen over het volk, wie Hij wil? En accepteren we dat?

Ook dit is in onze dagen helaas maar al te waar. Het meest trieste is namelijk wel, dat Gods gezag heeft afgedaan in onze samenleving. Voor velen heeft de **Bijbel geen gezag** meer of alleen gezag, in zoverre we er zelf in kunnen komen en de wetten van God kunnen beamen. Maar als de Bijbel tegen onze eigen overtuigingen ingaat, dan delft de Bijbel tegenwoordig niet zelden het onderspit. Onze mening en overtuiging is belangrijker. We leggen de Bijbel gewoon uit, zoals we dat zelf willen en hoe het ons het beste uitkomt. Op zo'n manier vooral, dat het zo goed mogelijk voelt, want dat is belangrijk. Soms zeggen we er zelfs nog bij: 'God houd immers van ons en Hij wil dat we ons goed voelen.'

Maar wee degenen, die de **scherpte uit Gods Woord** weghalen. Zij verwerpen Gods gezag en dat wordt door God heel hoog opgenomen. Ook het verwerpen van de aanwijzingen, die zijn Geest ons geeft, neemt God trouwens hoog op. Yeshua sprak ooit: *Alle zonde en lastering zal de mensen vergeven worden, maar de **lastering tegen de Geest** zal de mensen niet vergeven worden. En wie een woord spreekt tegen de Zoon des Mensen, het zal hem vergeven worden; maar wie tegen de Heilige Geest spreekt, het zal hem niet vergeven worden, niet in deze eeuw en ook niet in de komende.*⁸

Daarom is het zaak om Gods woorden gezag toe te kennen. De woorden die Hij spreekt door zijn Woord en de woorden die Hij spreekt door zijn Heilige Geest. Ga er niet tegenin, zoals een tegenstribbelende muilezel, maar **luister en gehoorzaam** Hem. Niet voor niets

⁷ Judas 1:8-10.

⁸ Mattheüs 12:31-32.

staat het *sjema*' zo centraal binnen het Jodendom. Het gebod om te luisteren en Gods geboden te gehoorzamen, is van het grootste belang.

Bovenal draait om **nederigheid**. Iedereen gaat zijn weg met vallen en opstaan. Maar degenen die nederig hun weg gaan met God, zullen altijd een weg terug vinden bij Hem. In 1 Petrus 5:5-6 staat het als volgt: *Evenzo, jongeren, wees aan de ouderen onderdanig; en wees allen elkaar onderdanig. Wees met nederigheid bekleed, want God keert zich tegen de hoogmoedigen, maar de nederigen geeft Hij genade. Verneder u dan onder de krachtige hand van God, opdat Hij u op Zijn tijd verhoogt.'*

Hoe konden Korach en de zijnen tot zo'n regelrechte opstand komen? Dit heeft te maken met de **voorrechten**, die zij toegewezen hadden gekregen als **Levieten**. Zij waren Levieten, dus zij mochten in de tabernakel dienen. Zij mochten de heilige eredienst vormgeven. Zij mochten de tabernakel dragen. Zij mochten muziek voor God maken en gebeden laten opstijgen. Zij woonden in het centrum van het kamp, direct naast de heilige tent van God. En juist daarom, waren zij gaan denken dat zij **recht hadden op méér**. Zij voelden zich alleen nog overtroffen door de priesters, die de offers mochten brengen.

Dit is een groot en reëel gevaar. Hoe meer je is toevertrouwd en hoe dichter je bij God mag leven, hoe dieper ook je val kan zijn. Ofwel het maakt je steeds nederiger en dankbaarder, omdat je beseft dat je al deze onverdiende gaven van boven ontvangt. Ofwel het maakt je steeds trotser en verwaander en je denkt op een gegeven moment overal recht op te hebben.

Dit laatste zie je helaas veel vaker gebeuren, dan het eerste. Ik denk dat dit ook wel een natuurlijke neiging is van de mens, als we niet werkelijk verbonden zijn met Yeshua. Tegenwoordig heeft iedereen het over **rechten**. We hebben recht op zus ... en recht op zo ... We hebben mensenrechten, dierenrechten, recht op vrije dagen, recht op minimumloon, recht op vakantie, recht op een stuk stoep om ongestoord op te kunnen wandelen en noem maar op...

Let hierop, want dit is een **symptoom** van de richting waarin de samenleving zich ontwikkelt. De koers is niet in de richting van nederigheid, maar in de richting van **hoogmoed**. En hoe meer hoogmoed weet te bereiken, des te dieper zal haar val daarna zijn. Laten wij hierdoor gewaarschuwd zijn.

Nog een laatste woord over Dathan, Abiram en On. De eerste twee doen hun namen geen eer aan. Zo heldhaftig en verheven zijn ze niet. Het blijken meer **meelopers** te zijn, die van de kantlijn mee durven te schreeuwen. Als Mozes hen oproept om naar de tabernakel te komen, weigeren ze namelijk. Ze gaan de confrontatie met Mozes uit de weg. Dit zijn de meelopers, die achter Korach aan hobbelen en mee roepen met hem.

We leren hier de les uit, dat we geen meelopers moeten zijn in het kwaad. Als we meelopen en ons een beetje afzijdig houden, zijn we **net zo schuldig** aan het kwaad, dan degenen die vooraan staan. In zekere zin is het nog valser, want je geeft je tegenpartij ook geen kans om zich te verdedigen of een eerlijke strijd aan te gaan. Korach was nog open over de zaak, waarvoor hij stond, al had hij het bij het verkeerde eind. Misschien

dat daarom zijn zonen wel gespaard bleven en later nog psalmen hebben gedicht, die in de Bijbel terecht zijn gekomen.⁹ Dat lezen we over Dathan en Abiram in elk geval niet.

Dathan en Abiram geven trouwens een heel **lelijk antwoord** aan Mozes. Zij zeggen tegen hem: *Wij komen niet! Is het niet genoeg dat u ons geleid hebt uit een land dat overvloedig van melk en honing, om ons te laten sterven in de woestijn, dat u zich ook zonodig tot heerser over ons moet verheffen?*¹⁰ Ze verdraaien hiermee op een pijnlijke manier de waarheid een klein beetje en dat steekt enorm:

Niet het Beloofde Land wordt hier **het land vloeiende van melk en honing** genoemd, maar **Egypte**. Hiermee geven ze twee steken tegelijkertijd: ten eerste klinkt het verwijt dat Mozes hen nog steeds niet in het Beloofde land heeft gebracht, terwijl ze daar zelf schuldig aan waren. En ten tweede klinkt het verwijt dat het in Egypte allemaal veel beter was, dan hier in de woestijn. Terwijl ze daar zware slavenarbeid moesten verrichten en tot de hemel schreeuwden om hulp. Het verwijt is dat Mozes hen daar met rust had moeten laten. En dat terwijl Mozes hen juist probeerde te helpen en te bevrijden. Tenslotte verwijten ze Mozes ook dat hij zich als heerser wilde verheffen boven het volk, terwijl Mozes juist **tegen wil en dank** over het volk werd aangesteld. Mozes heeft deze leiderschapspositie nooit geambieerd. God stelde hem daarin aan, tegen wil en dank.

Zo zien we hier de ware aard van de oproerkraaiers naar boven komen. Ze strijden op heel valse wijze en verdraaien de waarheid net een klein beetje, om zoveel mogelijk pijn te kunnen doen. Het is niet verwonderlijk dat Mozes in woede uitbarst, als hij dit hoort en uitroept: *Ik heb nog geen ezel van hen afgenomen en niet één van hen kwaad gedaan!*

Hierin komen we het lijden van de rechtvaardigen op het spoor. Yeshua werd uitgespuugd, gemarteld en gedood, terwijl Hij alleen maar mensen wilde redden. En zo worden ook zijn volgelingen **door de wereld gehaat**, juist omdat zij Gods liefde willen verspreiden in een donkere wereld. De duisternis wil namelijk niet ontmaskerd worden en bestrijdt waarheid en liefde, met leugens en haat.

En On dan? On wordt alleen genoemd in het eerste vers. Bij het oordeel wordt On kennelijk gespaard. Ook hier zit een les in. Als we afwijken van de juiste weg en meelopen in het kwaad, is er altijd nog een mogelijkheid om tot inzicht en **inkeer** te komen. Ik vermoed dat On en de zijnen uiteindelijk hebben ingezien wat de vruchten waren van Korach's gedrag en dat ze zich alsnog van achter hem vandaan hebben gekeerd.

In de Joodse traditie wordt geleerd, dat **de vrouw van On** hem heeft gered. Rav heeft gezegd: 'On, de zoon van Peleth, werd gered door zijn vrouw. Zij zei tegen hem: 'Wat maakt het uit voor jou? Of de één blijft leider of de ander wordt leider, maar jij blijft toch maar een volgeling.' Toen zei hij: 'Maar wat kan ik doen? Ik heb aan hun vergaderingen meegedaan en zij bezwoeren me bij hen te blijven.' ... Toen zei zij: 'Blijf hier zitten en ik zal je redden' Ze gaf hem wijn te drinken, bedwelmde hem en stopte hem binnen in bed.

⁹ Numeri 26:11, Psalm 42, 44-49, 84-85, 87-88.

¹⁰ Numeri 16:12-13.

Toen ging ze bij de opening van de tent zitten en maakte haar haar los. Ieder die kwam om On te halen, zag haar en keerde snel terug.¹¹

Het volgende schrijf ik met een knipoog, maar er zit een kern van waarheid in: een goede vrouw kan je leven betekenen en een slechte vrouw je dood. Dank God dat we elkaar tot hulp en steun gegeven zijn in het leven. We kunnen elkaar, als partners of gemeenteleden, familie of vrienden, op de juiste weg terugbrengen. **Help elkaar** dus op de weg van geloof!

Welke lessen hebben we nu geleerd?

1. We dienen ons aan alle menselijke gezag te onderwerpen, vanwege de Heer
2. Geef bij lijden het oordeel over aan de hemelse Rechter
3. Wees voorzichtig met je mening en oordeel ergens over uit te spreken
4. Besef dat we nergens recht op hebben, maar voor alles dankbaar mogen zijn
5. Accepteer het gezag van Gods Woord en Geest onvoorwaardelijk
6. Ga in nederigheid je weg en laat God je op zijn tijd verheffen
7. Help elkaar in liefde op de weg van het geloof

¹¹ BT, *Sanhedrin* 109b. Met het losmaken van haar haar werd zij voor hoer aangezien.